

Bruselj, 25. november 2015
(OR. en)

14435/1/15
REV 1

JEUN 109
EDUC 306
SOC 687
EMPL 446

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 23. november 2015

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 13850/15 JEUN 102 EDUC 291 SOC 646 EMPL 424

Zadeva: Resolucija Sveta o spodbujanju politične participacije mladih v
demokraciji v Evropi
– *resolucija Sveta (23. november 2015)*

V prilogi vam pošiljamo Resolucijo Sveta o spodbujanju politične participacije mladih v
demokraciji v Evropi, ki jo je Svet sprejel na 3428. seji 23. novembra 2015.

**Resolucija Sveta o spodbujanju politične participacije mladih
v demokratičnem življenju v Evropi**

Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta –

OB OPOZARJANJU NA POLITIČNO OZADJE TEGA VPRAŠANJA, ZLASTI NA:

1. resolucijo Sveta o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010-2018)¹, v kateri je participacija opredeljena kot eno od področij ukrepanja, njen cilj pa je spodbujati participacijo mladih v predstavniški demokraciji in civilni družbi na vseh ravneh in v širši družbi; in v kateri je določena splošna pobuda, da se s stalnim strukturiranim dialogom z mladimi in mladinskimi organizacijami spodbujata in podpirata vključenost in participacija mladih in mladinskih organizacij pri oblikovanju in izvajanju politik ter nadaljnjem ukrepanju;
2. resolucijo Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 20. maja 2014, o delovnem načrtu Evropske unije za mladino za obdobje 2014–2015²;
3. skupna priporočila četrtega delovnega obdobja o strukturiranem dialogu, opredeljena na mladinski konferenci EU, ki jo je od 21. do 24. septembra 2015 organiziralo luksemburško predsedstvo. [Dopolniti] –

¹ UL C 311, 19.12.2009, str. 1–11.

² UL C 183, 14.6.2014, str. 5–11.

POUDARJAJO, DA:

4. so demokracija, pluralizem in aktivno državljanstvo temeljne vrednote Evropske unije, ki zajemajo vrednote svobode izražanja in strpnosti³, njihov namen pa je vključevanje vseh evropskih državljanov. Demokracije ni mogoče šteti za samoumevno in jo je treba neprenehoma ohranjati in spodbujati;
5. mladi v Evropi dokazujejo, da podpirajo demokratični sistem in njegove predstavniške organe in da vanj verjamejo, vendar so kritični do načina, kako se sistem upravlja v praksi pa tudi do njegovih rezultatov⁴;
6. je za mlade pogosto čedalje težje se istovetiti s tradicionalnimi načini politične participacije, kot so politične stranke in sindikati, ampak se vključujejo v alternativne oblike participacije, ki jim omogočajo več individualnih odločitev, kot so kampanje, peticije, demonstracije in spontani dogodki, s katerimi se zavzemajo za posebno vprašanje in konkretno spremembo v njihovem življenju;⁵
7. informacijske in komunikacijske tehnologije, predvsem družbeni mediji in njihova mobilna uporaba, ponujajo nove možnosti za udeležbo v političnih procesih in njihovo poznavanje, pospešujejo razširjanje informacij in razvoj alternativnih oblik participacije.

³ „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“
Pogodba o delovanju Evropske unije, člen 2.

⁴ *Youth participation in democratic life – Final Report*, London School of Economics, EACEA 2010/03, februar 2013. [Participacija mladih v demokratičnem življenju – končno poročilo. London School of Economics, EACEA 2010/03, februar 2013.]

⁵ *Political participation and EU Citizenship: Perceptions and behaviours of young people*, EACEA, European Commission, 2013. [Politična udeležba in državljanstvo EU: stališča in vedenjski vzorci mladih. EACEA, Evropska komisija, 2013.]

V ZVEZI S PROCESOM STRUKTURIRANEGA DIALOGA PRIZNAVAJO, DA:

8. je strukturirani dialog instrument okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine, pri katerem so mladi vključeni v oblikovanje politik EU. Izid četrtega 18-mesečnega delovnega obdobja glede splošne tematske prednostne naloge „opolnomočenja mladih glede dostopa do pravic in pomena politične participacije mladih⁶“ temelji na rezultatih, doseženih v okviru posvetovanj z mladimi pred italijanskim, latvijskim in luksemburškim predsedovanjem in med njim ter na konferencah EU o mladih v Rimu oktobra 2014, Rigi marca 2015 in Luxembourggu septembra 2015⁷;
9. Rezultati dialoga med mladimi in predstavniki politike pomembno prispevajo k tej resoluciji, vključno z vidiki mladih, mladinskih delavcev in drugih strokovnjakov s področja mladine, ter pripomorejo k oblikovanju na dokazih temelječih in učinkovitih politik EU.

MENIJO, DA:

10. so za Evropsko unijo nadvse pomembni mladi, zavezani načelom demokracije in evropskim vrednotam;
11. bi se morali evropska politika in politika na splošno odzivati na potrebe in želje mladih. Zato morajo biti politična vprašanja pregledna in o njih morajo biti obveščeni vsi državljani, tudi mladi. Slednji morajo razumeti bistvene zadeve, da se ustvari zanimanje in omogoči politično sodelovanje. Nosilci odločitev z različnih področij politik in političnih ravni bi morali zagotoviti možnosti za participacijo mladih v smiselnih postopkih odločanja ter jim s tem omogočiti določen vpliv;

⁶ UL C 183, 14.6.2014, str. 1.

⁷ Dokumenti 14429/14, 8095/15 in 12651/15.

12. koncept politične participacije vključuje najprej zastopanost mladih v strukturah predstavniške demokracije, tj. udeležbo na volitvah kot volivci, kandidiranje na volitvah in sodelovanje v političnih strankah. Politična participacija lahko poteka tudi prek članstva v (mladinskih) organizacijah, ki se zavzemajo za interese mladih, prek osebnih političnih razprav ali političnih razprav na spletu ter drugih oblik oblikovanja mnenj in kulturnega izražanja. Politično participacijo je mogoče spoznati tudi v okviru državljske vzgoje in izobraževanja na področju človekovih pravic ter ukrepov za doseg pozitivnih sprememb v družbi;
13. lahko mladi z udeležbo v političnih procesih izboljšajo svoje razumevanje procesov oblikovanja mnenj pa tudi različnih zadevnih interesov. Na osebni ravni razvijajo socialne spretnosti, odgovornost, samozavest, iniciativnost, kritičnost ter komunikativne in pogajalske spretnosti, pripravljenost za kompromis, sočustvovanje in spoštovanje mnenj drugih;
14. značilnosti učinkovite in dejanske politične participacije mladih vključujejo:
 - pomen vprašanja za življenje mladih in dejanski vpliv nanje,
 - prakso in izkušnje participacije v različnih kontekstih vsakodnevnega življenja, kot so družina, skupnost, šola, delovno mesto, mladinsko delo ter lokalno življenje (politična socializacija),
 - povratne informacije in nadaljnje ukrepanje nosilcev odločanja, ki jih je mogoče razumeti,
 - vključevanje in enak dostop za vse mlade ne glede na njihov spol, etnično poreklo, kulturno ozadje, izobrazbo, socialni položaj, spolno usmerjenost, starost in posebne potrebe;
15. imajo mladinska politika, mladinsko delo in mladinske organizacije tozadevno pomembno vlogo, spodbujajo aktivno državljanstvo in možnosti za politično participacijo ter preprečujejo marginalizacijo in nasilno radikalizacijo, predvsem na lokalnih območjih, kjer mladinsko delo in terensko delo z mladimi nagovarjata mlade;

16. sta dobro telesno in duševno počutje in zagotovitev osnovnih potreb, vključno z vidiki izobraževanja in usposabljanja, zdravja, zaposlovanja, finančne varnosti in socialne vključenosti, nujna za temeljito in učinkovito participacijo mladih.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:

17. oblikujejo, izvajajo ali nadalje razvijajo nacionalne, regionalne in/ali lokalne strategije, programe, strukture ali druge ustrezne mehanizme za okrepitev politične participacije vseh mladih, predvsem takih z manj priložnostmi. Ti mehanizmi bi morali temeljiti na znanju in dokazih in medsektorskem sodelovanju ter vključevati vse zadevne deležnike. Oblikovanje učinkovitih strategij participacije bi moralo zajemati sodelovanje s ciljno skupino med fazami načrtovanja, izvajanja, spremljanja in ocenjevanja. Strategije bi lahko vključevale v nadaljevanju navedene prednostne naloge.

Formalno izobraževanje in neformalno učenje

18. Spodbujati in podpirati medsektorsko sodelovanje in partnerstva med ponudniki formalnega izobraževanja, mladinskimi organizacijami in ponudniki mladinskega dela, da bi ob vključevanju mladih, učiteljev, mladinskih delavcev, staršev in drugih ustreznih akterjev oblikovali celovite pristope za programe državljanske vzgoje.

19. Krepani trajnostne participativne strukture v formalnem izobraževanju in neformalnih učnih okoljih, da bi z vsakodnevnim udejanjanjem demokratičnih načel spodbujali razvoj socialnih spretnosti in kompetenc, povezanih z demokratičnimi vrednotami in človekovimi pravicami, kot sta svoboda izražanja in spoštovanje raznolikosti.
20. Spodbujati ustanovitev in razvoj organizacij in/ali struktur na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ki bi zastopale interese študentov v odnosu do institucij formalnega izobraževanja.
21. Podpirati razvoj programov za medijsko pismenost, s katerimi se spodbuja sposobnost kritične analize informacij v današnji družbi znanja, ter programov za pismenost na področju IKT, katerih namen je razvoj tehnološkega uporabniškega znanja, ki omogoča dostop do koristnih spletnih informacij ter njihovo upravljanje, ocenjevanje in oblikovanje.

Možnosti za participacijo na lokalni in regionalni ravni

22. Omogočiti in olajšati oblikovanje procesov participacije, kot so mladinski sveti, v tesnem sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi javnimi organi, da bi mladim omogočili, da imajo besedo v postopkih odločanja na lokalni in regionalni ravni.
23. Oblikovati in zagotavljati informacije in možnosti usposabljanja za oblikovalce politike o ustreznih in za mladino prilagojenih metodah in orodjih komunikacije in participacije, da se omogoči odprtost in dovzetnost za mlade.
24. Razmisliti o primernosti znižanja starostne meje za volilno pravico na 16 let za izvolitev lokalnih in regionalnih javnih organov ob upoštevanju nacionalnih okoliščin ter nacionalnih pravnih okvirov.

Alternativne oblike in e-participacija

25. Priznavati mlade, mladinsko delo in mladinske organizacije ter jih podpirati pri oblikovanju različnih oblik politične participacije, vključno s peticijami, demonstracijami in kampanjami ter uporabo kulture, umetnosti in športa, saj ti instrumenti omogočajo raznoliko izražanje mnenj in različne načine dostopa do politične participacije, predvsem kadar se obravnavajo mladi z manj priložnostmi.
26. Razvijati digitalna orodja za politično participacijo mladih, v povezavi z elementi osebnega stika, ter primerna usposabljanja za učitelje, mladinske delavce, izvajalce usposabljanja in multiplikatorje, ki v formalnem izobraževanju in neformalnih učnih okoljih delajo z različnimi ciljnimi skupinami, da bi dosegli mlade na vseh ravneh; na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni prepoznavati in vključevati obstoječe načine obveščanja mladih ter ponudnike informacij o mladih.
27. Vključiti področje mladine v izvajanje strategije za enotni digitalni trg za Evropo, obravnavati teme, kot so digitalne spretnosti in znanja, varnejša uporaba spleta in boj proti nezakonitim vsebinam, kot so rasizem, ksenofobija in pozivi k nasilju.

Dialog z nosilci političnih odločitev

28. Po potrebi podpirati informacijske in komunikacijske procese in orodja, ki omogočajo, da mladi razumejo javne politike in jih sprejmejo za svoje, s čimer pridejo do izraza vidiki, pomembni za mlade, pri tem pa se učinkovito uporabljajo različna medijska orodja in IKT.
29. Na lokalni, regionalni in nacionalni ravni preučiti in razširiti možnosti za dialog med mladimi in oblikovalci politike z vseh političnih področij, ki zadevajo mlade.

30. Spodbujati udeležbo mladih na volitvah in v formalnih strukturah predstavniških demokracij, kot so politične stranke, tako da bodo imele politične stranke večji interes za oblikovanje političnih predlogov, skladnih s potrebami mladih.
31. Podpirati kampanje obveščanja in dogodke za mlade ob volitvah na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni z uporabo interaktivnih spletnih orodij in orodij za pretočni prenos ter posebnih programov ozaveščanja, namenjenih volivcem, ki prvič volijo, in mladim z manj priložnostmi.
32. Razvijati kulturo odločanja na vseh ravneh upravljanja, ki je v podporo procesom participacije pod vodstvom mladih po načelu od spodaj navzgor in ki se odziva na neformalne pobude mladih.
33. Spodbujati in zagotavljati, da programi EU za pomoč mladim, kot je Erasmus+, podpirajo:
- razširjanje mladim prijaznih informacij o trenutnem političnem dogajanju, ki zadeva mlade na lokalni, regionalni in nacionalni ravni,
 - izvedbo kampanj obveščanja med nacionalnimi in evropskimi volitvami, ki so namenjene mladim,
 - vzpostavitev in razvoj platform za zagovorništvo pravic mladih in mladinskih organizacij, ki zastopajo interese mladih in lobirajo zanje,
 - udeležbo ponudnikov operativnih informacij, kot so nacionalne strukture obveščanja o mladih in evropske platforme, kot so ERYICA (Evropska agencija za svetovanje in informiranje mladih), EYCA (Evropsko združenje za mladinske kartice), Eurodesk ter evropski mladinski portal,
 - nadnacionalne mladinske pobude in strukturirani dialog.

Mladinsko delo in mladinske organizacije

34. Podpirati in nadalje razvijati posebej prilagojene pobude za mladinsko delo, osredotočene na državljansko vzgojo, izobraževanje o človekovih pravicah, medkulturno in medversko izobraževanje, z uporabo neformalnega učenja in metod vzajemnega učenja, da se spodbudi vključitev mladih v družbo in preprečijo ekstremistična nagnjenja, nasilna radikalizacija in sovražni govor; uporabiti dobre prakse iz obstoječih omrežij za sodelovanje na področju mladinske politike, kot je Evropski center znanja za področje mladinske politike in Center SALTO za participacijo mladih.
35. Krepiti zmogljivosti ponudnikov informacij o mladih, da se omogoči razširjanje informacij o možnostih za politično participacijo, predvsem za mlade, ki niso vključeni v organizirana mladinska gibanja ali mladinske organizacije.

POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:

36. zagotavlja informacije o dobrih praksah in uspešnih projektih, izvedenih v državah članicah v okviru programa Erasmus+ na podlagi pobud, namenjenih politični participaciji mladih; upošteva druge raziskave in pobude na tem področju in razširja njihove rezultate;
37. pripravi povzetek poročila razpoložljivih raziskav, tudi tistih, ki jih je pripravila skupina evropskih raziskovalcev na področju mladine, o e-participaciji in vrstah različnih digitalnih medijskih in spletnih orodij, ter analizo, kako ta orodja uporabljajo mladi, s čimer bi dobili pregled nad tem, katere metodologije obstajajo in so učinkovite;

38. opredeli posebni prispevek mladinskega dela ter neformalnega in priložnostnega učenja k spodbujanju aktivnega državljanstva in participacije mladih v raznolikih in strpnih družbah ter k preprečevanju marginalizacije in radikalizacije, ki bi lahko vodili v nasilno ravnanje;
 39. prek lahko dostopnih komunikacijskih orodij objavi posebej za mlade prilagojene informacije, ki pojasnjujejo in/ali razlagajo dogajanje v različnih politikah EU in odločitvah EU, ki zadevajo predvsem mlade, da bodo pregledne in razumljive.
-

POLITIČNO OZADJE

1. Pogodba o delovanju Evropske unije, ki v členu 165 določa, da je cilj ukrepanja Evropske unije „spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi“.
2. Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah, ki opredeljuje pravico otrok in mladih, da svobodno izražajo svoje mnenje o vseh zadevah v zvezi z njimi.
3. Sporočilo Komisije z dne 28. aprila 2015 o evropski agendi za varnost, v katerem je navedeno, da ima participacija mladih ključno vlogo pri preprečevanju nasilne radikalizacije, saj spodbuja skupne evropske vrednote in vključevanje v družbo ter krepi medsebojno razumevanje in strpnost.
4. Pariška deklaracija ministrov Evropske unije za izobraževanje z dne 17. marca 2015 o spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem.
5. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 20. maja 2014 o pregledu procesa strukturiranega dialoga, tudi socialnega vključevanja mladih, v kateri je navedeno, da je splošna prednostna naloga za 18-mesečno obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2015 opolnomočenje mladih, ki obravnava dostop do pravic in pomen politične participacije mladih.

6. Deklaracija, pripravljena v okviru Druge evropske konvencije o mladinskem delu 27.–30. aprila 2015 v Bruslju, v kateri je navedeno, da je participacija eno od najpomembnejših načel mladinskega dela, saj bi z aktivnim vključevanjem mladih od vsega začetka na vseh ravneh, tj. evropski, nacionalni, regionalni in lokalni, razvoj dela mladih lahko samo še izpopolnili.

**PREDNOSTNA NALOGA ZA EVROPSKI STRUKTURIRANI DIALOG NA PODROČJU
MLADIH V OBDOBJU OD 1. JANUARJA 2016 DO 30. JUNIJA 2017**

Predsedstvo ima na področju mladine že ustaljeno prakso sodelovanja v okviru strukturiranega dialoga med javnimi organi in mladimi. Splošna tematska prednostna naloga evropskega sodelovanja za strukturirani dialog na področju mladine v obdobju od 1. januarja 2016 do 30. junija 2017 bo zagotavljanje možnosti za vse mlade, da sodelujejo pri nastajanju raznolike, povezane in vključujoče Evrope, ter se s tem pripravijo na življenje in sodelovanje v družbi („Enabling all young people to engage in a diverse, connected and inclusive Europe – Ready for Life, Ready for Society“). Ta tema temelji na poročilu EU o mladih, vključuje pa tudi povratne informacije iz faze predhodnih posvetovanj, ki jih je organizirala trojka prihodnjih predsedstev. To bo skupna tema, ki bo v skladu z delovnim načrtom EU za mladino za obdobje 2016–2018 zagotavljala kontinuiteto in usklajenost dela treh predsedstev.

**NAČELA ZA EVROPSKI STRUKTURIRANI DIALOG NA PODROČJU MLADIH V
OBDOBJU OD 1. JANUARJA 2016 DO 30. JUNIJA 2017**

1. Poenostavljeno 18-mesečno strukturo v okviru sodelovanja trojke predsedujočih o strukturiranem dialogu bi bilo treba ohraniti in še razvijati, da se zagotovi kontinuiteta splošne tematske prednostne naloge ter da se nacionalnim delovnim skupinam omogoči boljše načrtovanje časa pri posvetovanjih z mladimi.
2. Da bi izboljšali reprezentativnost in raznolikost mladih v tem procesu, bi si bilo treba še bolj prizadevati za ozaveščanje različnih ciljnih skupin, na katere se nanaša splošna prednostna naloga, vključno z uporabo spletnih posvetovanj v povezavi s srečanji v živo, metodami, ki združujejo različne načine izražanja in lokalna posvetovanja, pri katerih sodelujejo lokalne NVO, mladinske organizacije (za informiranje mladih), lokalni organi in nacionalne delovne skupine.
3. Da bi izboljšali kakovost rezultatov strukturiranega dialoga, bi morali pri posvetovanjih in po potrebi na mladinskih konferencah EU sodelovati mladinski delavci, strokovnjaki za mlade, akademski strokovnjaki, poklicni ponudniki storitev za mlade in ustrezne mladinske organizacije, ki so vključeni v splošno prednostno nalogo.
4. Za lažje nadaljnje ukrepanje na podlagi rezultatov strukturiranega dialogu bi morala trojka predsedujočih s pojasnjevalno opombo ali kako drugače obvestiti mlade, ki se udeležijo postopka posvetovanja in sodelujejo na mladinskih konferencah EU, o tem, v kakšni meri sta Svet in Komisija v tretji fazi obdobja upoštevala končne rezultate strukturiranega dialoga.

5. Da bi bil strukturirani dialog tudi dejansko učinkovit, bi morala trojka predsedujočih po potrebi sodelovati tudi z drugimi akterji EU, kot so Evropski parlament, Svet in Komisija.
 6. Splošno prednostno nalogo za naslednje obdobje trojke predsedujočih (1. julij 2017–31. december 2018) bi bilo treba opredeliti pred začetkom mandata ter jo pred sprejetjem pravočasno predložiti v posvetovanje mladim in nacionalnim delovnim skupinam.
-